

Механізм публічного управління щодо забезпечення якості та безпеки життя

Олег І. Глубицький 1*

¹ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (Україна). Аспірант кафедри публічного управління та адміністрування.

* Автор-кореспондент, e-mail: oleh.hlubitskyi.23@pnu.edu.ua

СТАТТЯ

АНОТАЦІЯ

Дослідницька

DOI:

[10.70651/3041-2498/2025.3.05](https://doi.org/10.70651/3041-2498/2025.3.05)

Авторське право
© 2025 автора

Цей твір ліцензовано на умовах Ліцензії Creative Commons «Із Зазначенням Авторства – Некомерційна 4.0 Міжнародна» (CC BY-NC 4.0).

Стаття присвячена дослідженню механізмів публічного управління, спрямованих на забезпечення високого рівня якості та безпеки життя населення в умовах сучасних викликів в Україні. Мета дослідження – проаналізувати механізми публічного управління, які реалізуються державними інституціями з метою підвищення рівня безпеки та якості життя громадян у відповідь на соціально-економічні та політичні зміни. У ході наукового дослідження використовувалися загальнонаукові методи пізнання: аналіз, синтез, індукція, дедукція, узагальнення, системний підхід та порівняльний аналіз. Результати дослідження показують, що механізми публічного управління в Україні мають комплексну та багаторівневу структуру, яка охоплює діяльність вищих органів державної влади та органів місцевого самоврядування. Зроблено висновок, що ці інституції реалізують державну політику шляхом стратегічного планування, нормотворчої діяльності, контролю та адміністративного регулювання. Досліджено, що Президент України, Верховна Рада, Кабінет Міністрів, а також інші центральні органи виконавчої влади здійснюють розробку нормативно-правових актів, забезпечують виконання законів, здійснюють правоохоронну діяльність, захищаючи права та свободи громадян, підтримуючи правопорядок і обороноздатність держави. Показано, що важливу роль відіграють також адміністративно-послужбові функції, зокрема надання дозволів, ліцензій та інших послуг, які прямо впливають на регулювання стандартів безпеки життя. Додатково проаналізовано індекси якості життя та безпеки, які відображають мінливість умов існування населення в сучасній Україні. Зроблено висновок, що на показники якості життя суттєво впливають поточна політична ситуація, військові дії та економічні трансформації. Показано, що державна влада зосереджує свої зусилля на стабілізації та покращенні рівня життя, що є критично важливим для формування суспільної довіри, підтримки соціальної стабільності та підвищення ефективності управлінських процесів у кризових умовах. Практичне значення дослідження полягає в можливості використання його результатів для вдосконалення стратегій публічного управління, спрямованих на зміцнення соціальної безпеки та підвищення якості життя громадян.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

публічне управління, якість життя, безпека, державна політика, управлінські механізми.

e-ISSN 3041-2498

Public Management and Policy

<https://www.eu-scientists.com/index.php/pmap>

Mechanism of Public Administration for Ensuring Quality and Safety of Life

Oleh Hlubitskyi ^{1*}

¹ *Vasyl Stefanyk Precarpathian National University (Ukraine). Postgraduate Student at the Department of Public Management and Administration.*

* **Corresponding Author**, e-mail: oleh.hlubitskyi.23@pnu.edu.ua

ARTICLE INFO

ABSTRACT

Research Article

DOI:

[10.70651/3041-2498/2025.3.05](https://doi.org/10.70651/3041-2498/2025.3.05)

Copyright © 2025
by author

This is an open access journal and all published articles are licensed under a Creative Commons Attribution – NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0)

The article focuses on exploring public administration mechanisms aimed at maintaining a high level of quality and safety of life for the population amid current challenges in Ukraine. The purpose of the study is to analyze the public administration mechanisms implemented by state institutions to improve the level of security and quality of life of citizens in response to socioeconomic and political changes. The study employed general scientific methods of cognition: analysis, synthesis, induction, deduction, generalization, a systems approach, and comparative analysis. The research findings indicate that public administration mechanisms in Ukraine have a complex and multi-level structure that involves the activities of higher state authorities and local self-government bodies. It is concluded that these institutions implement state policy through strategic planning, legislative activities, control, and administrative regulation. The study shows that the President of Ukraine, the Verkhovna Rada, the Cabinet of Ministers, as well as other central executive bodies, are engaged in developing regulatory legal acts, ensuring law enforcement, and protecting citizens' rights and freedoms while maintaining public order and the country's defense capability. The study also highlights the importance of administrative and service functions, such as the issuance of permits, licenses, and other services that directly influence the regulation of life safety standards. Additionally, indexes of quality of life and safety are analyzed to reflect the changing living conditions of the population in modern Ukraine. It is concluded that the current political situation, ongoing military actions, and economic transformations have a significant impact on the indicators of quality of life. The study shows that public authorities focus their efforts on stabilizing and improving living standards, which is critically important for building public trust, maintaining social stability, and increasing the efficiency of management processes under crisis conditions. The practical value of the study lies in the possibility of using its results to improve public administration strategies aimed at strengthening social security and enhancing the quality of life of citizens.

KEYWORDS

public administration, quality of life, safety, state policy, administrative mechanisms.

1. Вступ

Україна стоїть перед значними викликами, які обумовлені триваючими військовими діями та їх наслідками, а також затяжною кризою, спричиненою пандемією COVID-19. Ці події кардинально змінили умови життя громадян, вплинули на економіку, соціальну стабільність та політичний ландшафт країни. Війна зокрема спричинила масштабні руйнування інфраструктури, великі переміщення населення та глибоку гуманітарну кризу, що потребує ефективних механізмів реагування та адаптації від держави.

Пандемія COVID-19 також серйозно вплинула на систему охорони здоров'я, економіку та соціальні процеси в Україні, вимагаючи швидкої адаптації публічного управління та реалізації нових стратегічних підходів для забезпечення якості та безпеки життя населення. Водночас, країна продовжує шлях реформ, спрямованих на підвищення ефективності управління, транспарентності державних інституцій та залучення громадян до вирішення важливих питань.

Таким чином, забезпечення якості та безпеки життя в Україні у складних умовах сьогодні є одним з найважливіших завдань публічного управління. Це вимагає всебічного аналізу існуючих механізмів та розробки нових підходів, які б могли ефективно реагувати на сучасні виклики, забезпечуючи стабільність і розвиток держави.

2. Огляд літературних джерел

Питання механізмів публічного управління щодо забезпечення якості та безпеки життя не є достатньо висвітленим у науковій літературі. Попри наявність окремих праць, присвячених суміжним темам, систематизованих досліджень саме в контексті управління якістю та безпекою життя в комплексі практично немає. Значний внесок у розуміння ролі економічної безпеки у системі державного управління зробила Л. М. Акімова [1], яка обґрунтовує її фундаментальне значення для забезпечення національної безпеки, що безпосередньо впливає на якість життя населення. О. В. Базарна [2] розглядає природу та сутність публічного управління, підкреслюючи необхідність його адаптації до сучасних суспільних потреб, зокрема, в умовах соціально-економічної турбулентності. В. Г. Бодров [3] звертає увагу на інформаційний вимір економіки та публічного управління, акцентуючи на викликах і можливостях цифрової трансформації, що, у свою чергу, впливає на ефективність механізмів забезпечення безпеки та добробуту. С. Г. Бугайцов [4] надає теоретико-методологічне осмислення механізмів управління економічною безпекою, вказуючи на потребу їх системного перегляду відповідно до актуальних викликів. Дослідження Г. В. Козаченка та О. В. Сологуб [6] фокусуються на охороні здоров'я як одному з ключових секторів, що визначають якість життя, і розкривають потенціал публічного управління у формуванні ефективної системи медичного захисту. О. Мельниченко [7] акцентує на важливості якісного управління як передумови соціального добробуту. Н. І. Обушна [8] розглядає публічне управління як нову парадигму державного врядування, що передбачає гнучкість та адаптивність до соціальних запитів.

До дослідження також залучалась експертна література, зокрема Індекс глобальної інноваційності [5] та Quality of life index [10], які надають актуальну інформацію про міжнародні підходи до оцінювання якості життя та інноваційного потенціалу держав.

Попри достатню кількість джерел, що висвітлюють суміжні аспекти теми, відчувається нестача систематизованого матеріалу саме щодо комплексного аналізу механізмів публічного управління, спрямованих на забезпечення якості та безпеки життя. Наукова новизна дослідження полягає в систематизації інформації на основі наукових джерел та емпіричних даних, що дозволяє зрозуміти, яким чином і на яких рівнях здійснюється публічне управління в Україні для забезпечення якості та безпеки життя.

Методи дослідження включають аналіз рейтингу якості життя та безпеки від Numbeo та індексу інновацій Global Innovation Index (WIPO), що забезпечують об'єктивні дані про рівень та якість життя в країні. Також застосовуються загальнонаукові методи пізнання: аналітичний (для розгляду структури та функцій публічного управління), синтетичний (для об'єднання різноманітних даних та формування цілісної картини), та порівняльний (для аналізу даних в динаміці та порівняння з іншими країнами).

3. Постановка завдання

Мета статті – дослідити механізми публічного управління, які спрямовані на забезпечення якості та безпеки життя в Україні. Для досягнення мети в ході дослідження будуть виконані наступні завдання: визначити рівень безпеки і якості життя на основі рейтингів; визначити ключові складові концепції механізму публічного управління, зокрема визначити суб'єкти регулювання, особливості та функції.

4. Методи та матеріали

Методи дослідження включають аналіз рейтингу якості життя та безпеки від Numbeo та індексу інновацій Global Innovation Index (WIPO), що забезпечують об'єктивні дані про рівень та якість життя в країні. Також застосовуються загальнонаукові методи пізнання: аналітичний (для розгляду структури та функцій публічного управління), синтетичний (для об'єднання різноманітних даних та формування цілісної картини), та порівняльний (для аналізу даних в динаміці та порівняння з іншими країнами).

5. Результати та обговорення

Механізми публічного управління створюються для реалізації різноманітних цілей, серед яких особливе місце займає забезпечення якості та безпеки життя громадян. Ця категорія важлива не лише через свою безпосередню впливовість на добробут населення, а й як індикатор ефективності державної політики в цілому. Однак, поняття якості та безпеки життя є багатограним і неоднозначним, що зумовлює потребу в його детальному дослідженні.

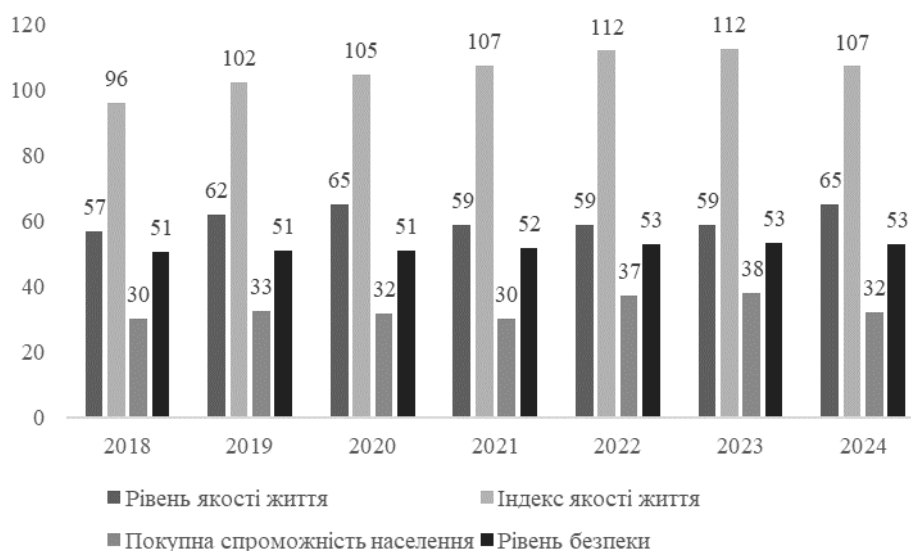
Якість життя на побутовому рівні оцінюється через призму фізичного здоров'я, психологічного благополуччя, соціальних умов і економічного статусу особи. Включення цих компонентів дозволяє публічному управлінню формувати політики, які сприяють не тільки підвищенню загального рівня життя, але й враховують специфіку потреб різних груп населення. Безпека життя, у свою чергу, вимагає від держави створення ефективних систем захисту громадян від зовнішніх та внутрішніх загроз, таких як природні катастрофи, соціальні конфлікти, промислові аварії та інші потенційні небезпеки. Забезпечення стабільності і безпеки є фундаментом, на якому будується довіра громадян до державних інституцій і є невід'ємною частиною загальної політики підвищення якості життя.

Згідно з Г. Ситником, безпека означає стан захищеності життєво важливих інтересів особи, суспільства та держави, який забезпечується через комплексний захист від зовнішніх та внутрішніх загроз. Це включає не тільки фізичний захист життя, свободи та власності громадян, але й створення умов для їхньої повноцінної самореалізації в соціальному, економічному та культурному аспектах. Таким чином, безпека виступає як фундаментальна база для формування якості життя і забезпечення гармонійного функціонування суспільства [9].

Якість життя населення в різних країнах світу визначається багатьма чинниками, включаючи економічні, соціальні, та екологічні аспекти. Останніми роками глобальні індекси якості життя показують, що високий рівень економічного розвитку, стабільна політична система, ефективне управління та доступ до якісних медичних і освітніх послуг зазвичай корелюють із вищим рівнем якості життя.

Серед різних інструментів оцінки якості життя велику увагу привертає рейтинг Numbeo, який оцінює якість життя на основі масиву даних, що надходять від звичайних користувачів з різних країн. Цей рейтинг включає індикатори покупної спроможності, рівня безпеки, здоров'я, вартості проживання та інші аспекти, що впливають на повсякденне життя людей.

Індекс якості життя для України показав певну динаміку протягом досліджуваного періоду. Починаючи з 95,92 у 2018 році, цей показник досяг максимуму в 112,48 у 2023 році, але знизився до 107,25 у 2024 році. Високий індекс свідчить про кращі умови життя порівняно з базовим індексом Нью-Йорка (100 %). Важливо відзначити, що це показує, як покращення за 2019–2023 рр., так і відносне погіршення умов життя у країні за 2024 рік (рис. 1).

Рис. 1. Світові індикатори якості життя

Джерело: систематизовано на основі [10].

З позиції рейтингу, Україна відчувала коливання: від 57-го місця у 2018 до 65-го місця у 2024 році. Оцінка на 65-му місці у 2024 році вказує на зниження відносних умов порівняно з іншими країнами, які входять у цей рейтинг. Загальний аналіз цих позицій вказує на потенційні труднощі та виклики, які вплинули на якість життя в Україні в цей період.

Зі зміною індексу якості життя, яка відбулася з зростанням і подальшим зниженням, можна сказати, що періоди економічних і соціальних реформ, можливо, забезпечили тимчасове поліпшення. Однак стійкість цих поліпшень виявилась під питанням, що підкреслює важливість постійної уваги до економічних та соціальних факторів, які впливають на якість життя.

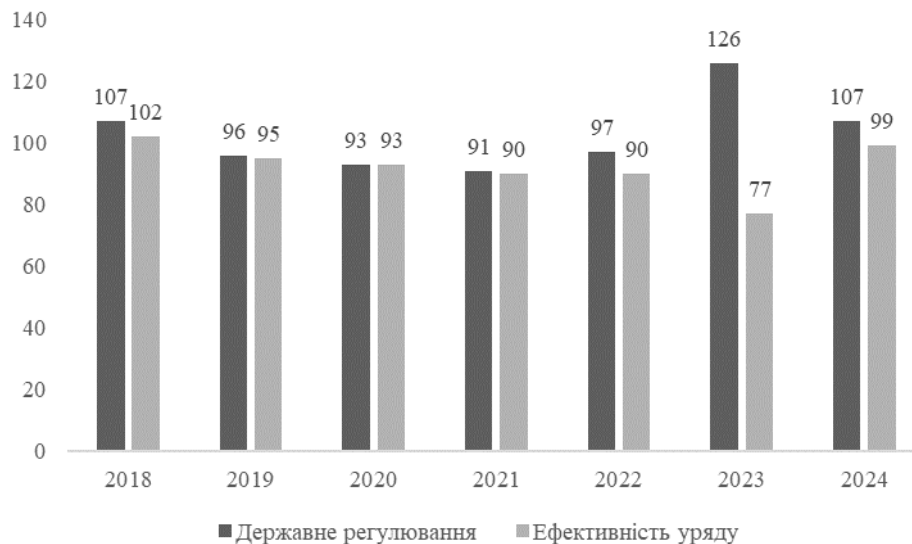
Безпека є ключовим компонентом індексу якості життя, оскільки відчуття безпеки впливає на загальні умови життя населення. Відповідно до рейтингу Numbeo, індекс безпеки порівнює рівень відчутної безпеки в різних країнах із Нью-Йорком, який слугує базовим маркером з індексом 100%. Індекс безпеки варіюється від 18 до 84, де вищі значення свідчать про більш безпечні умови життя порівняно з Нью-Йорком. Аналізуючи дані по Україні за період з 2018 по 2024 рік, можна відзначити, що індекс безпеки зазнав змін, що впливають на загальний рівень якості життя. Якщо розглядати рівень безпеки поряд з іншими компонентами якості життя, такими як охорона здоров'я, доступ до послуг та вартість життя, стає зрозуміло, що безпека є фундаментальним аспектом, що визначає сприйняття життєвого добробуту.

Публічне управління в Україні зосереджує зусилля на покращенні цих показників через різні реформи та ініціативи. Зокрема, в Україні реалізовано ряд заходів щодо збільшення публічної безпеки, які включають посилення поліцейської присутності та програми співпраці з громадами.

В контексті загального рівня життя, Україна також виявляє значний потенціал у плані розвитку цифровізації та інформатизації, що може сприяти підвищенню якості життя. Цифрова трансформація в регіонах вимірюється через кілька ключових індикаторів, таких як розвиток інтернету, доступ до основних електронних послуг та розвиток адміністративних послуг.

Публічне управління відіграє ключову роль у забезпеченні високого рівня якості життя та безпеки громадян. Через політичні, регуляторні та адміністративні функції, уряди мають можливість впливати на широкий спектр умов, від економічної стабільності до соціального добробуту. В міру того, як Україна продовжує свій шлях реформ, однак знаходиться в стані війни з Росією вже третій рік, значення ефективного публічного управління стає ще більш актуальним [7].

Згідно з даними Global Innovation Index від WIPO, Україна показує змішані результати у сфері інновацій та державного управління, займаючи 107-ме місце в 2024 році з певним падінням порівняно з попереднім роком (рис.2).

Рис. 2. Місце України у світовому рейтингу державного управління

Джерело: систематизовано на основі [5].

В 2018 році Україна займала 107-те місце у рейтингу державного регулювання, що свідчило про певні виклики у регуляторній сфері. Однак з 2019 по 2021 рік спостерігалася стабільна тенденція до покращення, де Україна піднялася до 91-го місця. Це могло вказувати на зміцнення регуляторних механізмів та зусилля уряду з підвищення регуляторної прозорості та ефективності. Проте, у 2022 році, на тлі військових дій та їх впливу на політичну та економічну стабільність країни, Україна впала до 126-го місця, що підкреслює серйозні виклики у регуляторному середовищі в умовах кризи. Однак у 2024 році спостерігається певне відновлення до 107-го місця. Показник ефективності уряду також продемонстрував загальну тенденцію покращення від 102-го місця в 2018 до 77-го в 2023 році, що може свідчити про зусилля уряду з підвищення якості управління та послуг. При цьому зниження в 2024 році до 99-го місця також вказує на труднощі, з якими країна стикається у сфері урядування під час війни.

Механізми публічного управління, які відіграють вирішальну роль у забезпеченні якості та безпеки життя в Україні, засновані на взаємодії різних рівнів влади. Ці механізми охоплюють широкий спектр діяльностей від стратегічного планування до оперативного реагування на кризові ситуації, включаючи регулювання національної економічної безпеки, оборони, здоров'я та соціального захисту [2].

Таблиця 1. Суб'єкти регулювання безпеки та якості життя населення України

Категорія суб'єкта	Приклади
Вищі органи державної влади	Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, РНБО
Центральні органи виконавчої влади	Міністерства, центральні органи виконавчої влади
Місцеві органи влади	Місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування
Воєнні формування	Збройні Сили України, Державна прикордонна служба України
Органи спеціального призначення	СБУ, Служба зовнішньої розвідки, органи цивільного захисту

Джерело: систематизовано автором на основі [4; 8].

Механізм публічного управління у сфері забезпечення якості та безпеки життя, інтегрований у систему національної безпеки, функціонує як комплекс взаємопов'язаних елементів публічного адміністрування, які координовано реалізують завдання із захисту життєво важливих інтересів особи, суспільства та держави від загроз зовнішнього й внутрішнього походження. Даний механізм має свої особливості, наведені у табл. 2.

Як видно з табл. 2, серед суб'єктів публічного адміністрування можна виокремити кілька категорій: вищі органи державної влади (Президент, Верховна Рада, Кабінет Міністрів, РНБО), які формують стратегічний вектор безпеки; центральні органи виконавчої влади (міністерства), які забезпечують імплементацію політик; місцеві адміністрації та органи самоврядування, що

адаптують національну політику до локальних умов; військові формування, відповідальні за воєнну безпеку; та органи спеціального призначення, які опікуються розвідкою, захистом інформації, протидією тероризму тощо.

Таблиця 2. Особливості механізмів публічного управління у сфері забезпечення якості та безпеки життя

Особливість	Опис
Комплексний характер	Включає різні способи, моделі, важелі, формальні інституції, процедури, процеси та практики.
Особливості механізму	Визначені специфічними потребами сфери охорони здоров'я та безпеки, соціального забезпечення такі як різні рівні забезпечення та потреба у різноманітності підходів
Різна міра завершеності	Деякі механізми вже створені та функціонують, інші ще потребують доопрацювання або створення.
Різна міра досконалості	Деякі механізми є повністю розвиненими, інші мають бути адаптовані до змінюваних умов.
Інформаційні потоки як основа	Важливість потоків інформації для ефективності управлінських рішень.

Джерело: систематизовано автором на основі [4; 6].

Кожен з цих суб'єктів виконує низку ключових функцій, перелік яких подано у табл.3.

Таблиця 3. Функції публічного адміністрування у сфері національної безпеки

Функція	Опис
Нормотворча	Розробка та впровадження нормативних актів, що регламентують національну безпеку.
Правоохоронна	Забезпечення громадського порядку, дотримання прав і свобод громадян, використання публічного примусу.
Оборонна	Захист територіальної цілісності, підготовка держави до збройного захисту, реагування на агресію.
Адміністративно-послугово-організаційна	Надання адміністративних послуг, ліцензій, дозволів, пов'язаних з безпековими питаннями.
Контрольна	Здійснення демократичного цивільного контролю над силовими структурами держави.
Судова	Розгляд адміністративних справ, пов'язаних з національною безпекою, зокрема в судовому порядку.

Джерело: систематизовано автором на основі [4; 5].

Нормотворча функція забезпечує формування правового поля у сфері національної безпеки, що є базою для реалізації інших функцій. Правоохоронна діяльність передбачає захист прав і свобод громадян, громадського порядку, а в разі потреби – застосування примусових заходів. Оборонна функція полягає у стратегічній та тактичній готовності держави до протидії збройній агресії. Адміністративно-послугово-організаційна діяльність охоплює практичні аспекти видачі дозволів, ліцензій, атестацій у сферах, пов'язаних із безпекою життя, таких як контроль обігу зброї, криптографічного обладнання, пожежна безпека тощо. Контрольна функція передбачає здійснення як внутрішнього (парламентського, президентського, виконавчого), так і зовнішнього (громадського, судового) моніторингу за дотриманням стандартів і законності в діяльності силових і безпекових структур. Судова функція реалізується через адміністративне судочинство, яке охоплює оскарження дій, бездіяльності та рішень суб'єктів публічного адміністрування, що мають вплив на права громадян або стосуються фінансування тероризму, режимів надзвичайного стану тощо.

Важливим аспектом є інтеграція адміністративних функцій у процеси гарантування якості життя. Наприклад, функції надання дозволів органами поліції щодо володіння зброєю чи Службою спеціального зв'язку у сфері криптозахисту прямо пов'язані з безпекою інфраструктури та громадян. Державна служба з надзвичайних ситуацій через свій механізм ліцензування та атестації рятувальних служб створює фундамент для оперативного реагування на загрози життю та здоров'ю населення [1].

Суттєву роль у забезпеченні безпеки життя відіграє правозастосовний механізм, заснований на КУпАП. У розрізі глав, присвячених адміністративним правопорушенням,

закріплено норми щодо відповідальності за посягання на публічний порядок, управління, обороноздатність, що дозволяє оперативно реагувати на інциденти, не доводячи ситуацію до рівня кримінального провадження. Функціонування правового механізму підтримується розвиненою системою розгляду справ про адміністративні правопорушення, підвідомчість яких визначається відповідно до повноважень конкретного органу (наприклад, Державна прикордонна служба розглядає справи про порушення прикордонного режиму).

Таким чином, у системі управління якістю та безпекою життя ключовим є скоординоване функціонування різнопрофільних інституцій, об'єднаних у межах публічного адміністрування на принципах законності, ефективності та відкритості. Механізм такого управління не є лише вертикаллю владних повноважень, а формується як динамічна, адаптивна і правова структура, здатна оперативно трансформуватися під впливом загроз, змін у середовищі чи соціальних викликів.

6. Висновки

Отже, механізми публічного управління в Україні, що забезпечують якість та безпеку життя, є комплексними та багаторівневими, що відображається через різні державні інституції, від вищих органів державної влади до місцевого самоврядування. Ці органи забезпечують реалізацію політик, що спрямовані на підвищення якості життя та безпеку громадян, реагуючи на поточні соціально-економічні виклики та зовнішні загрози. Президент, Верховна Рада, Кабінет Міністрів та інші центральні органи влади виконують стратегічне планування, нормотворчість та контроль, що включає розробку законів, забезпечення громадського порядку і контроль за виконанням законодавства. Зокрема, функції цих органів охоплюють правоохоронну діяльність, яка включає захист прав і свобод громадян, підтримку громадського порядку та оборонні міри на забезпечення територіальної цілісності країни. Адміністративно-послужбові обов'язки, такі як надання адміністративних послуг та ліцензій, також є важливими для регулювання вимог безпеки життя.

Дані рейтингів, зокрема індекси якості життя та безпеки, свідчать про коливання в умовах існування громадян, відображаючи виклики, які ставить перед країною сучасна економічна та політична ситуація. Особливо це стає актуальним у контексті військових дій та економічних трансформацій. Зусилля української влади наразі спрямовані на підтримку та покращення цих аспектів, що є ключовим для забезпечення довіри населення та стабільності в країні.

References

1. Akimova, L. M. (2018). Rol ta mistse ekonomichnoi bezpeky v systemi derzhavnoho upravlinnia zabezpechennia natsionalnoi bezpeky Ukrainy [Role and place of economic security in the system of state administration ensuring national security of Ukraine]. *Public Management*, 2(12), 15–28. <https://journals.maup.com.ua/index.php/public-management/article/view/514> (in Ukrainian)
2. Bazarna, O. V. (2012). Poniattia, sut, pryroda publichnoho upravlinnia ta derzhavnoho upravlinnia [Concept, essence, and nature of public and state administration]. *Visnyk Skhidnoukrainskoho natsionalnoho universytetu imeni Volodymyra Dalia – Bulletin of Volodymyr Dal East Ukrainian National University*, 2(1), 59–64. (In Ukrainian)
3. Bodrov, V. H. (2016). Informatsiina ekonomika i publichne upravlinnia: bezpekovi vyklyky ta mozhlyvosti stanovlennia nalezhnogo ekonomichnoho vriaduvannia v Ukraini [Information economy and public governance: Security challenges and opportunities for proper economic governance in Ukraine]. *Naukovo-informatsiinyi visnyk Akademii natsionalnoi bezpeky – Scientific and Information Bulletin of the Academy of National Security*, (3–4), 44–55. http://nbuv.gov.ua/UJRN/nivanb_2016_3-4_6 (in Ukrainian)
4. Buhaitsov, S.H. (2019). Mekhanizmy derzhavnoho upravlinnia zabezpechennia ekonomichnoi bezpeky v Ukraini: teoretyko-metodolohichni aspekty [Mechanisms of public administration for ensuring economic security in Ukraine: theoretical and methodological aspects]. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*, (2). <https://doi.org/10.32702/2307-2156-2019.2.2> (in Ukrainian)
5. World Intellectual Property Organization. (2018). *Global Innovation Index (GII)*. https://www.wipo.int/edocs/plnkdocs/en/wipo_pub_gii_2018_ua.pdf
6. Kozachenko, H. V., & Sologub, O. V. (2024). Mekhanizmy publichnoho upravlinnia u sferi okhorony zdorovia v Ukraini: stan i systemotvorennia [Mechanisms of public administration in the healthcare sector in Ukraine: status and system development]

- State and system formation]. *Biznesinform*, (2), 36–46. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-2-36-46> (in Ukrainian)
7. Melnychenko, O. (2017). Yakist publichnoho upravlinnia yak zaporuka dobrobutu naselennia krainy [Public administration quality as insurance of population's wellbeing]. *Pressing Problems of Public Administration*, 1(51). <https://surl.li/cfeapb> (in Ukrainian)
  8. Obushna, N. I. (2015). Publichne upravlinnia yak nova model orhanizatsii derzhavnoho upravlinnia v Ukraini: teoretychnyi aspekt [Public administration as a new model of organizing state governance in Ukraine: Theoretical aspect]. *Efektivnist derzhavnoho upravlinnia – Efficiency of Public Administration*, 44(1), 53–63. http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2015_44%281%29_8 (in Ukrainian)
  9. Sytnyk, H. P. (2007). *Natsionalna bezpeka Ukrainy: teoriia i praktyka* [National security of Ukraine: Theory and practice]. Khmelnytskyi: Kondor. (in Ukrainian)
  10. Numbeo. (n.d.). *Quality of life index 2018–2024*. https://www.numbeo.com/quality-of-life/rankings_by_country.jsp?title=2020